

Да се убие?

Азъ не вѣрвамъ това, нѣма да се случи ни едното, ни другото; това сж думи исказани въ едно мигновено раздражение. Но какъ бѣха пълни съ искренность! Да, той ги каза въ минута на безнадежность, на отчаяне, въ съзнанието на своята горка безпомощность.

Безнадежность! Отчаяне? Безпомощность?

И замислихъ се угрижено азъ.

И рекохъ си:

О Българо! Богата си, майко; млѣчногърда си, здрава си, силнокрѣвна си, свещенна кѣрмачко — на немошци, безжизненни, искилени уроди! Имашъ ти богати простори за труда; ти си арена, която кани за широка дѣятелность, за велики, многоплодни начинания; имашъ полета безконечни, родовити, сочни, които оставатъ ялови; имашъ съкровища въ нѣдрата си — прѣнебрѣгнати; стихийни жажди и потрѣбности — неудовлетворени! Твоето слѣнце жизнедарно не запаля съ топлинѣ си лучи въ душата ни пламъка на енергията, струитѣ на твоя свободенъ въздухъ, които гълтаме съ наслаждение, не пълнатъ гърдитѣ ни съ жажда на горда самостоятелность, за волни полети. Не! ний сме бѣдни, ний сме жалки и малодушни. Благородний потъ на ралото, почтенната работа на занаятчийскій столъ, простата и скромна слава на честно спечелений залъкъ, на тъмнитѣ труженици-герои, не ни блазнатъ, плашатъ ни, срамжтъ ни; въ мухъла и плѣсена на мързела плуе нашата мисль, неспособенъ за самоувѣренъ поклать, за самодѣйность. Не! намъ едно трѣбва: служба, служба, служба! Не видимъ, не искаме ний друго. Тя е алфата и омегата на нашитѣ човѣшки ламтения. Да се вредимъ да бждемъ гости на държавната трапеза; да намѣримъ и ние едно малко мѣстце на испитата народна снага, за да забиемъ муцунката си на паразитно животно въ мѣсото ѝ и да смучимъ своя дѣлъ капка кръвчица. — Да смучимъ, да смучимъ, да смучимъ! Безъ тая капчица ний умираме, безъ нея немислимо